

16.3.2026

Nvm Tommi Nordberg

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

HE 3/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt puolustusministeriötä antamaan lausuntonsa viitteen asiassa valiokunnan 19.3.2026 pidettävää kokousta varten. Erityisesti on pyydetty arviota muutosehdotuksista, jotka koskevat sijoittamisluvan edellytyksiä ja muutoksenhakua. Puolustusministeriö esittää lausuntonaan valiokunnalle seuraavaa:

Rakennusteollisuus RT ry on kirjallisessa asiantuntijalausunnossa (4.3.2026) esittänyt, että ehdotuksessa rakennuslain 46 b §:stä poistetaan 1 ja 2 kohdat sekä muokataan kohtaa viisi. Puolustusministeriö arvioi, että kohdan 1 poistaminen voisi tietyissä erityisissä tilanteissa sujuvoittaa maanpuolustukselle kriittisen tuotantolaitoksen rakentamista. Erityisesti nykyinen turvallisuustilanne huomioiden ei ole poissuljettua, että tietyn tuotantolaitoksen rakentamiseen kohdistuisi merkittävää aikapainetta, jolloin tulisi pyrkiä siihen, että säännökset myös käytännössä rajoittaisivat mahdollisimman vähän tuotantolaitoksen rakentamista. Puolustusministeriö pitää ehdotettua muutosta tältä osin kannatettavana tosin samalla huomauttaen, että ei katso sitä esityksen tavoitteiden kannalta kuitenkaan kriittisenä. Muihin 46 b §:ää koskeviin muutosehdotuksiin ei puolustusministeriöllä ole kantaa.

Muutoksenhaun osalta Rakennusteollisuus RT ry on kirjallisessa lausunnossaan esittänyt, että lakiehdotukseen lisättäisiin uusi 178 a §, jonka mukaan mainitussa laissa tarkoitettua maanpuolustuksellisesti tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupaa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Puolustusministeriö pitää esitystä perusteltuna ja kannattaa sitä. Aiemmin todetun mukaisesti maanpuolustusta tukevaa tuotantoa koskeviin hankkeisiin voi sisältyä merkittävää aikakriittisyyttä. Muutoksenhakuprosessi on tällä hetkellä ehkä keskeisin ko. hankkeiden toteuttamista viivyttävä tekijä, huomioiden nykyiset käsittelyajat hallinto-oikeuksissa sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. On myös selvää, että maanpuolustuksen kannalta kriittisten hankkeiden hidastaminen tai jopa kokonaan pysäyttäminen voi olla vihamielisten toimijoiden intressissä. Valitus voi toimia tehokkaana hybridivaikuttamisen välineenä ja lakiin lisättävä velvoite käsitellä ko. asiaryhmää koskevat valitukset kiireellisenä voi osaltaan vähentää intressiä väärinkäyttää valitusoikeutta edellä mainitulla tavalla. Lisäksi, kuten hallituksen esityksessä on arvioitu, kyseessä olevia hankkeita voidaan arvioida olevan hyvinkin rajallinen määrä eikä näin ollen kiireellisen käsittelyn vaatimus todennäköisesti aiheuttaisi merkittävää haittaa tai viivästyttäisi muiden asioiden käsittelyä tuomioistuimissa.

16.3.2026

Nvm Tommi Nordberg

Lausunnossa Rakennusteollisuus RT ry esittää myös, että maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvan valitusoikeutta tulisi muuttaa siten, että se noudattaisi puhtaan siirtymän sijoittamisluvan valitusoikeutta. Puolustusministeriö pitää ehdotusta perusteltuna ja kannattaa sitä.

Puolustusministeriö katsoo, että uskottavan puolustuskyvyn edellyttämät tuotannolliset investoinnit tulee voida toteuttaa Suomessa ilman aiheetonta viivytystä ja merkittävää riskiä siitä, että maanpuolustuksen kannalta vihamieliset toimijat voivat eri keinoin viivästyttää näitä hankkeita. Tämä on edellytyksenä sille, että sotilaallinen huoltovarmuus ja puolustuksen järjestelmien toimintakyky voidaan turvata kaikissa olosuhteissa ja erityisesti poikkeusoloissa. Nykyinen turvallisuustilanne niin lähiympäristössä kuin laajemminkin korostaa entisestään tämän esityksen tarpeellisuutta.